

3.1 Veiligheid en gezondheid op de bouwplaats

Bij het ontwerpen en realiseren van een bouwproject zijn veel verschillende partijen betrokken: de opdrachtgever, aannemers, onderaannemers, ZZP'ers en toeleveranciers. De Arbo-wet schrijft voor dat zij er met elkaar voor moeten zorgen dat het werk veilig en gezond wordt uitgevoerd. Zie hoofdstuk 7 Wetgeving voor de relevante artikelen in de Arbo-wet. Hieronder lopen we de belangrijkste verantwoordelijkheden en verplichtingen (volgens het Arbobesluit, AB) voor opdrachtgever en uitvoerende partijen langs in de ontwerp-, aanbestedings- en uitvoeringsfase.

Opdrachtgever

Verantwoordelijkheid en verplichting van de opdrachtgever:

1. Het bouwwerk ter kennisgeving aan de Arbeidsinspectie melden (zie art. 2.27 AB), rekening houdend met de arbeidsomstandigheden in de uitvoeringsfase (zie art. 2.26 AB)
2. Een V&G-coördinator voor de ontwerpfase aanstellen (zie art. 2.29 AB)
3. Een V&G-plan laten opstellen als onderdeel van het bestek; zorgen dat het V&G-plan vóór aanvang van de werkzaamheden op de bouwplaats beschikbaar is (zie art. 2.32 AB)
4. Zorgdragen dat de V&G-coördinator voor de ontwerpfase de taken naar behoren kan vervullen en uitoefenen (zie art. 2.32 AB). De V&G-coördinator coördineert de taken die betrekking hebben op het V&G-plan in de ontwerpfase. Ook stelt hij een dossier samen met technische en bouwkundige kenmerken die van belang zijn voor de arbeidsomstandigheden bij bijvoorbeeld *reparatie en onderhoudswerkzaamheden*. (art. 2.30 AB).
5. Een uitvoerende partij aanwijzen als V&G-coördinator tijdens de uitvoeringsfase. Dit wordt in een overeenkomst vastgelegd (zie art. 2.32 AB).

Aanbesteding:

1. Het V&G-plan voor de ontwerpfase inbrengen. Dit V&G-plan beschrijft de mogelijke risico's en maatregelen tijdens de uitvoeringsfase. Hierop kan de uitvoerende partij zijn maatregelen en prijs afstemmen. De uitvoering van wettelijke verplichtingen uit de Arbowetgeving gelden voor alle aannemers en ZZP'ers die inschrijven. Het meewerken aan het V&G-plan tijdens de uitvoeringsfase en het overleggen en samenwerken tijdens de uitvoeringsfase kunnen dan ook in de inschrijfbegroting worden meegenomen.

Uitvoerende partij

De uitvoerende partij die door de opdrachtgever is aangewezen als V&G-coördinator voor de uitvoeringsfase moet:

1. Een kundige, opgeleide en ervaren V&G-deskundige aanstellen. Het kan iemand uit het eigen bedrijf zijn, maar hij mag ook worden ingehuurd.
2. Voldoende tijd en middelen ter beschikking stellen voor de V&G-deskundige om zijn rol naar behoren uit te voeren. (zie art. 2.33 AB)

De taak van de V&G-coördinator is om tijdens de uitvoeringsfase de V&G-maatregelen uit het V&G-plan samen te brengen, en te coördineren, inclusief de voorlichting daarover.

De V&G-coördinator voor de uitvoeringsfase heeft als taak:

- a. Afstemmen van de inzet van onderaannemers en zelfstandigen zodat de veiligheidsmaatregelen en -voorzieningen op een doeltreffende manier worden gebruikt.
- b. Zorgen voor een goede samenwerking tussen de werkgevers en de zelfstandigen die (tegelijk of achtereenvolgend) bij het werk op de bouwplaats betrokken zijn.
- c. Plannen met alle partijen van de voorlichting van werknemers op de bouwplaats.
- d. De nodige maatregelen treffen zodat alleen bevoegde personen de bouwplaats kunnen betreden.
- e. Vullen, actueel houden en toepassen van het V&G-plan
- f. Aanwijzingen geven als werkgevers of zelfstandigen naar zijn oordeel onvoldoende zorgdragen voor de veiligheid.

De V&G-coördinator is niet verantwoordelijk voor de veiligheid en gezondheid en de voorlichting aan werknemers; dat zijn de werkgevers en zelfstandigen (zie art. 2.31 AB). Werkgevers en zelfstandigen blijven primair verantwoordelijke voor hun eigen arbeidsomstandigheden of die van hun medewerkers. Ze zijn verplicht samen te werken en rekening te houden met aanwijzingen van de V&G-coördinator om de veiligheid te verhogen (zie art. 2.35 AB).